

Memo

memonummer
 datum 18 februari 2018
 aan M. Toubert Provincie Noord-Holland
 van J.J. Verhoeven Antea Group
 E.H. Bijvoet
 kopie
 project Stiltetafels Noord-Holland
 projectnr. 431447
 betreft Verslag stiltetafel De Wijde Blik (versie 2)

Inleiding

Op 31 januari werd in Kortenhoef de Stiltetafel De Wijde Blik georganiseerd met belanghebbenden vanuit het gebied. Aanleiding hiervoor is een herijking van het stiltegebiedenbeleid, waarbij een onderverdeling in Top-gebieden en Oase-gebieden wordt voorgesteld. Stiltegebied De Wijde Blik voldoet, als één van drie stiltegebieden in de provincie Noord-Holland, niet aan de criteria om bestempeld te blijven als stiltegebied (Oase-gebied). De provincie hecht veel waarde aan de stiltegebieden en heeft de stiltetafel opgezet om gebiedsgericht te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om De Wijde Blik op het niveau van Oasegebied te krijgen.

Doel van de stiltetafel: Met de belanghebbenden bekijken welke oplossingen denkbaar zijn om de Wijde Blik weer op het stilteniveau van oasegebied te krijgen, zodanig dat dit handhaafbaar en uitvoerbaar is.

Programma

	Stiltetafel De Wijde Blik Datum en tijd: 31 januari 2018, 14:00 Locatie: Jachthaven Kortenhoef, Kortenhoef Aanwezigen: zie bijlage 1
14.05-14.15	Welkom
14.15-14.30	Opening gedeputeerde Adnan Tekin en presentatie projectleider Manja Toubert
14.30-15.00	Rondvraag belang en verwachting door Liesbeth Bijvoet
15.00-15.15	Pauze
15.15-17.00	Aan drie tafels bespreken van casus de Wijde Blik in drie rondes met wisselende groepen. Na elke ronde terugkoppeling. Ronde 1: Oorzaken van geluidshinder Ronde 2: Oplossingen Ronde 3: Handhaafbaarheid, duur of goedkoop, korte of lange termijn.

Belangen van aanwezigen

Na de opening door gedeputeerde Adnan Tekin volgt een presentatie van Manja Toubert. Over de context van de stiltetafel werden de aanwezigen gevraagd naar hun belangen bij het stiltegebied De Wijde Blik. De achtergrond van aanwezigen loopt uiteen:

- Bewonersverenigingen
- Jachthavens
- Natuurmonumenten
- RUD Noord-Holland Noord
- Gemeente Wijdmeren
- Vertegenwoordigers van watersportverenigingen
- Stichting het Groene Hart
- Waternet

- Milieufederatie
- Vogelexpert
- Politie Midden-Nederland
- Stichting Stiltenetwerk

Ontwikkelingen in het gebied

Om tot een goed totaalbeeld te komen werd gevraagd welke potentiële ontwikkelingen relevant zijn voor het stiltegebied.

- Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen, inclusief vaarverbinding tussen de Loosdrechtse Plassen en het Hilversumse Kanaal via de Wijde Blik.
- Natuurvisie Natuurmonumenten (in 2018)
- Handhavingplan Natura2000 Oostelijke Vechtplassen
- Verdubbeling N201 in provincie Utrecht

Nieuw benoemde ontwikkelingen:

- Ontwikkeling hotel met 80 kamers bij Ottenhome
- “Lakes of Amsterdam” zoals gepromoot door Amsterdam

Belangen in het gebied

De aanwezigen zijn gevraagd hun belangen op een formulier in te vullen. De belangen die in de plenaire ronde werden genoemd verschilden in aard en kunnen in drie categorieën worden verdeeld:

- Belang van zorgvuldige besluitvorming – Het belang dat conclusies zijn gebaseerd op een evenwichtige afweging (een eerlijk verhaal) werd benoemd onder andere door de gemeente Wijdereen en een lokale ondernemer. Vanuit een vertegenwoordiger van de watersport werd het belang geuit dat geen tegenstrijdigheid zou ontstaan met het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen.
- Belang van het baseren op feiten – Er werd aangegeven dat er nu vooral veel gespeculeerd wordt en aannames gedaan worden bijvoorbeeld waarom de geluidsbelasting is gebaseerd op berekeningen en niet op metingen.
- Belang van handhaafbaarheid – Dit belang werd geuit vanuit de RUD NHN, politie en Natuurmonumenten.
- Belang van de kwaliteiten van het gebied – Een groot deel van de aanwezigen uitte belangen van deze aard. Onder andere de volgende kwaliteiten werden benoemd:
 - Natuurbeleving
 - (Bijzondere) recreatiemogelijkheden
 - Stilte
 - Rust
 - Waterkwaliteit
- Belang van de vaarverbinding werd genoemd door de Watersportverbond.

Bronnen van geluid

In de eerste ronde ‘aan tafel’ werd de aanwezigen gevraagd welke bronnen van geluid (mogelijk) hinder veroorzaken. De bronnen zijn te verdelen in externe bronnen, recreatie en overige bronnen. De bijeenkomst heeft geen gezamenlijk gedragen conclusie opgeleverd over de mate van hinder die elke bron oplevert. Van de externe en recreatieve bronnen is benoemd dat deze de stilte verstoren, maar aandachtspunt is dat de hinderervaring sterk verschilt.

Externe bronnen:

- Verkeer op de N201 in het algemeen.
- Brommers en motoren (op de N201) werden specifiek genoemd.
- Fietzers (hard spreken).
- Vliegtuigen (vanaf Schiphol en Hilversum).
- Op stille ochtenden ook de A2 en het spoor.

Recreatie:

- Motoren van boten (o.a. door te snel varende boten en vaarbewegingen vanaf andere plassen.
- Bier/Barbecueboten.
- Recreatiegeluiden op boten, bij het zwemstrandje en bij recreatie-eilanden, inclusief muziek
- De hinder van zowel motoren als recreatiegeluiden (muziek, groepen, roepende mensen) zijn sterk afhankelijk van de drukte, de grootste last is piekbelasting op mooie dagen.
- Een tweede factor is dat het type recreatie deels is veranderd van gezinnen naar groepen, bedrijfsuitjes, barbecues en meerdaagse verblijfsrecreatie. Er is ook nog steeds een grote doelgroep natuurbelievers.

Overige mogelijke bronnen van geluid:

- Vuurwerk (1x per jaar)
- Natuurgeluid
- Scheepswerven
- Feesten, bedrijfsuitjes en evenementen op het land, bijvoorbeeld bij jachthavens

Mogelijke maatregelen om hinder te beperken

In de volgende ronde is besproken welke maatregelen mogelijk kunnen bijdragen aan de stiltebeleving in De Wijde Blik. Er zijn reeds enkele maatregelen getroffen die overlast in het gebied beperken. Op de N201 is reeds stil asfalt toegepast.

In de derde en laatste ronde is de vraag gesteld of deze maatregelen handhaafbaar en realiseerbaar (ook in relatie tot kosten) zijn en of ze op korte of lange termijn resultaat kunnen opleveren. In onderstaande tabel is samengevat wat er opgehaald is.

Maatregel	Beoordeling	Kosten	Handhaafbaarheid	Termijn
Het type boten dat wordt toegestaan beperken om geluid van motoren terug te dringen. Bijvoorbeeld door de transitie naar elektrisch varen te stimuleren.	Voor korte termijn duur voor de ondernemers. Op lange termijn beter haalbaar, maar lastig. Er is een autonome trend naar stillere boten, een restrictie nu kan averechts werken. Niet handhaafbaar.	Hoog	Slecht	Lange
Het type boten beperken om recreatiegeluid terug te dringen. Door de doorgang te vernauwen/verlagen of grootte van groepen te beperken.	Doorgang beperken is niet realistisch. Grootte van groepen beperken is niet handhaafbaar/realiseerbaar.	Laag	Slecht	Korte
Verbieden van Bierboten in APV van gemeente Wijde Meren	De gemeente Wijdmeren zal hierop actie moeten ondernemen en ook moeten handhaven.	Laag	Goed	Midellange
Motoren van boten isoleren.	Op korte termijn haalbaar.	Onbekend	Slecht	Korte
Maximumsnelheid beperken op de N201.	Dit werkt aan de Vreelandse kant inclusief handhaving (flitspalen). Uitzoeken.	Onbekend	Goed	Onbekend
N201 geluidswand, verschillende opties: 1. groene of transparante wand 2. bomenrij 3. proeven met plank in vangrail	Geluidswand duur en langere termijn. Proef met vangrail uitzoeken.	Hoog	N.v.t.	Lange
Grenzen stiltegebied aanpassen. 1. Stiltegebied opheffen 2. Uitbreiden met Vuntus	Goedkope oplossing, andere partijen nodig bij communicatie. Kans op bezwaren bij opheffing. Vuntus is kansrijk, erg geschikt als stiltegebied.	Laag	N.v.t.	Korte

Bewustwording en informeren over Stiltegebied. Ook mogelijkheden om gebiedsbreed in gesprek te gaan en te bepalen wat men met het gebied wil.	Goedkope oplossing, ook kansrijk. Duidelijkheid is nodig over aantal overtredingen, daadwerkelijk ervaren hinder en bronnen. Dit kan op korte termijn worden gedaan.	Laag	N.v.t.	Korte
Borden met pakkende teksten en/of in combinatie met informeren via jachthavens en/of push-berichten.	Informeren is een goedkope oplossing, samen optrekken met ondernemers. Dit kan op korte termijn worden gedaan.	Laag	N.v.t.	Korte
Handhavingscapaciteit verhogen, bijvoorbeeld met incognitoboot en digitale middelen de pakkans vergroten.	Handhaving op het water is lastig. Incognitoboot heeft waarschijnlijk maar een tijdelijk effect, liever richten op preventie. Digitale middelen stuiten op praktische bezwaren, maar daar zijn misschien wel mogelijkheden.	Onbekend	Slecht	Korte
Sociale controle, meldpunt voor overtredingen/hinder.	Duidelijkheid over meldpunt is gewenst. Inzet van vrijwilligers is op lange termijn niet haalbaar. Sociale controle kan vanuit gebiedsbrede aanpak worden versterkt.	Laag	N.v.t.	Korte

Conclusie

De conclusie is een algemene analyse van de informatie die tijdens de Stiltetafel is opgehaald en de discussies die daar zijn gevoerd tijdens de 3 rondes (problemen – oplossingen – uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid).

De volgende oplossingsrichtingen zijn denkbaar om de status van Oasegebied te behouden en/of de stiltebeleving in het gebied te versterken:

- Een kansrijke maatregel is het **wijzigen van de grenzen van het stiltegebied**. Het uitbreiden van het stiltegebied met de Vuntus lijkt een kansrijke optie om de status van Oase-gebied te behalen en daarmee de bescherming van stilte te borgen in het gehele gebied. De maatregel is relatief goedkoop en op relatief korte termijn uit te voeren.
- Bij **gebiedsgericht werken aan de stiltebeleving** is het belangrijk om te kijken vanuit de kwaliteit van het gebied. Welke kwaliteit wil men behouden of versterken en welke ontwikkeling zal afbreuk doen aan de kwaliteit van het gebied. De gebiedspartijen (TBO, bewoners, jachthavens, handhavers, overheden) kunnen met elkaar afspraken maken hoe ze deze kwaliteiten kunnen beschermen.
- **Informeren van recreanten en andere gebruikers** kan bijdragen aan het beperken van overlast. Door folders, bebording, website, gastheerschap, social media, e.d. kan de bewustwording van het stiltegebied worden versterkt.
- **Maatregelen op en aan de N201** kunnen een bijdrage zullen leveren aan de stilte in het gebied. Er is al stil asfalt toegepast. Op voorhand lijken geluidafschermende maatregelen een dure oplossing voor de lange termijn. Hierin zal uiteindelijk een afweging in (maatschappelijke) kosten en baten gemaakt moeten worden.

Vervolg

In een tweede stiltetafel voor De Wijde Blik worden de uitkomsten gedeeld en wordt een vervolgtraject ingezet. In dit vervolgtraject wil de provincie Noord-Holland gebiedsgericht uitwerken welke kwaliteiten van het stiltegebied

memonummer:
betreft:

gewaardeerd worden en hoe deze te borgen en/of te versterken zijn. Belangrijk is ook de vraag wat onwenselijk is in het gebied, wat willen we niet?

Ook wordt in de volgende stiltetafel nogmaals ingegaan op handhaving en wordt gekeken naar de informatievoorziening/communicatie en marketing die kan bijdragen aan een gebiedsgerichte aanpak.

Na de tweede stiltetafel wordt een volgende informatieavond georganiseerd.

Parallel loopt het traject van de Omgevingsvisie Noord-Holland, waarin wordt gekeken naar de wijze waarop het stiltegebiedenbeleid wordt gedifferentieerd. De mogelijkheden om het stiltegebied te herbegrenzen worden in dit spoor uitgewerkt.

Memo

memonummer
 datum 20 april 2018
 aan M. Touber Provincie Noord-Holland
 van E.H. Bijvoet Antea Group
 K. Bink Antea Group
 kopie
 project Organiseren stiltetafels en strategisch voorstel stiltebeleid Provincie Noord-Holland
 projectnr. 0431447.00
 betreft Verslag 2e Stiltetafel de Wijde Blik van 22 maart 2018

Inleiding

Op 22 maart 2018 werd in het gemeentehuis van de gemeente Wijdmeren de tweede Stiltetafel de Wijde Blik georganiseerd met belanghebbenden vanuit het gebied. Deze Stiltetafel is het vervolg op de eerste Stiltetafel van 31 januari jl. Tijdens de eerste Stiltetafel zijn geluidsbronnen en mogelijke maatregelen daartegen besproken om gebiedsgericht te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn op de Wijde Blik op het niveau van Oasegebied te krijgen. Hieruit volgde de volgende conclusie(s).

- Een kansrijke maatregel is het **wijzigen van de grenzen van het stiltegebied**. Het uitbreiden van het stiltegebied met de Vuntus lijkt een kansrijke optie om de status van Oase-gebied te behalen en daarmee de bescherming van stilte te borgen in het gehele gebied. De maatregel is relatief goedkoop en op relatief korte termijn uit te voeren.
- Bij **gebiedsgericht werken aan de stiltebeleving** is het belangrijk om te kijken vanuit de kwaliteit van het gebied. Welke kwaliteit wil men behouden of versterken en welke ontwikkeling zal afbreuk doen aan de kwaliteit van het gebied. De gebiedspartijen (TBO, bewoners, jachthavens, handhavers, overheden) kunnen met elkaar afspraken maken hoe ze deze kwaliteiten kunnen beschermen.
- **Informerende van recreanten en andere gebruikers** kan bijdragen aan het beperken van overlast. Door folders, bebording, website, gastheerschap, social media, e.d. kan de bewustwording van het stiltegebied worden versterkt.
- **Maatregelen op en aan de N201** kunnen een bijdrage leveren aan de stilte in het gebied. Er is al stil asfalt toegepast. Op voorhand lijken geluid afschermende en snelheidsverlagende maatregelen een dure oplossing voor de lange termijn. Hierin zal uiteindelijk een afweging in (maatschappelijke) kosten en baten gemaakt moeten worden.

Doel van de tweede Stiltetafel:

- Wat zijn de kwaliteiten van het gebied de Wijde Blik?
- Wat willen we absoluut niet in het gebied?
- Handhavingmogelijkheden zodanig dat dit handhaafbaar en uitvoerbaar is;
- Informatie/communicatie/marketing;
- Concrete afspraken maken.

Programma

Terugblik Stiltetafel 1 van 31 januari 2018	14.00-14.30
Interactief gedeelte • Ronde 1 Scoren van kwaliteiten en don'ts in de Wijde Blik? • Ronde 2 Ideeën genereren, en allianties sluiten Handhaven (bestrafen en belonen), communicatie & marketing	14.30-15.00 15.00-15.30
PAUZE	
• Ronde 3 Wie pakt wat op? Uitwerken Allianties	15.45-16.30
Afsluiting	16.30- 16.45

Kwaliteiten van het gebied

Plenair hebben de belanghebbenden de kwaliteiten van het gebied benoemd en gewaardeerd. In onderstaande tabel 1 zijn de kwaliteiten genoteerd.

KWALITEITEN	
Natuur	XVI
Rust en rustige momenten/Stilte	XIV
Toegankelijkheid recreanten	XII
Gezellig recreatiegebied behouden/Gemoedelijke sfeer	XI
Zichtlijnen	IX
Natuurwaarden i.c.m. recreatie	VIII
Vogels en de winterbeleving	VIII
Lambertszkade fietspad behouden	V
Oppervlakte natuur behouden	IV
Waterlandschap	IV
Habitat gebiedsvogels	IV
Zandstranden	III
Recreatieve beleving	II

Tabel 1

Zichtbaar is dat natuur, stilte en recreatie hoog scoren als kwaliteiten van het gebied. Met de belanghebbenden is geconcludeerd dat deze kwaliteiten elkaar niet hoeven te bijten. De inzet van handhaafbare en uitvoerbare handhaving en communicatie kan bijdragen aan het samengaan van natuur en recreatie.

Naast de kwaliteiten is aan bod gekomen wat belanghebbenden onwenselijk vinden in het gebied de Wijde Blik. In onderstaande tabel staan de “don’ts” van het gebied genoteerd in volgorde van waardering.

DON'TS	
Aantasting van de natuur	XVII
Opheffing Stiltegebied (Top- of Oasegebied)	XIV
Massatoerisme	XIII
Nog meer hardvarende motorboten	XII
Afbakening van het gebied	VII
Los van Gebiedsakkoord	VII
Regels die niet handhaafbaar zijn	VI
Feestboten	V
Iedere 100 meter een bord	IV
Wal langs de N201	III
Strengere regels	II
Grootschalige evenementen	II
Uitbreiding van bouwwerken	II
Meer lawaai	I
Verbreiding van de N201	
Beperking van de flora- en fauna	

Tabel 2

Uit tabel 2 komt naar voren dat belanghebbenden de kwaliteiten van het gebied willen beschermen en behouden. Zij willen géén aantasting van de natuur, géén opheffing van het gebied als Stiltegebied en géén massatoerisme. Hiertegen staat dat zij recreatie wel toelaatbaar achten maar geen massatoerisme wensen.

Ideeën en samenwerkingen

Hoe kunnen de kwaliteiten van het gebied geborgd en versterkt worden? De aanwezige belanghebbenden hebben ideeën geopperd. Deze ideeën zijn onderverdeeld in de volgende categorieën.

- handhaving;
- communicatie;
- kwaliteitsverbetering;
- evenement ter promotie van het gebied.

Per onderwerp worden groepjes gevormd om hierover door te praten.

Handhaving

Deze groep (met daarin mevrouw M. Hilhorst (politie), de heer F. Onwezen (RUD Noord-Holland Noord) en een betrokken bewoner) ziet in dat het moeilijk is om op geluids(-normen) te handhaven. Waar geluidsoverlast bestaat, is de vraag hoe die overlast gemeten kan worden. Bovendien moet het optreden vaak acuut plaatsvinden en hier is veelal geen capaciteit voor.

Een geopperd idee was een gezamenlijke handhavingsactie van de partijen RUD Noord-Holland Noord, Natuurmonumenten en politie.

Een idee om handhaving in de Wijde Blik vorm te geven is een telefonisch meldpunt. Dit kan het melden van geluidsoverlast makkelijker maken. Op basis van een melding kan worden opgetreden. Hoe?

- registratie door Natuurmonumenten;
- camerabewaking (onder het mom van natuur ophangen maar na een melding schakelen naar het desbetreffende beeld zodat handhavers kunnen zien waar de melding over gaat);
- waarschuwingen geven.

Bij geluidsoverlast geldt dat op het gedrag van mensen moet worden ingespeeld. Dit kan in de vorm van communicatie, zoals het doen van waarschuwingen. Ook denkt de groep dat het inzetten van bijvoorbeeld (dummy) camera's een effect heeft op het gedrag van mensen en zij zich mogelijk daardoor beter gaan gedragen.

Mogelijk zijn er ook kansen om gewenst gedrag te belonen hierbij is nog niet stilgestaan.

Acties:

- Meldpunt faciliteren, telefoonnummer of bijvoorbeeld een Whatsappgroep in de vorm van Attentie Buurtpreventie.

Er vindt maandelijks overleg tussen de handhavende partijen plaats. Dit onderwerp zou hierin verder uitgewerkt kunnen worden.

Communicatie & marketing

Onder de noemer van communicatie komen de volgende ideeën naar boven.

- pushberichten;
- standaardtekst over het gebied van de gemeente/provincie Noord-Holland/Natuurmonumenten;
- kernboodschap die de kwaliteiten van het gebied benadrukt;
- vragen aan recreatie ondernemers of zij de kernboodschap willen uitdragen;
- welke boodschap is nodig om gewenst publiek aan te trekken?
- informatieborden op plaatsen waar men het Stiltegebied, de plas of parkeerplaats, verlaat;
- de locatie van Natuurmonumenten gebruiken als entree van het gebied;
- cursus rondom gastheerschap door Natuurmonumenten aan bijvoorbeeld ondernemers van het gebied;
- onderdeel maken van marketing Gooi en Vechtstreek;
- gastheer- gastvrouwschap opzetten eventueel met vrijwillige boswachters (bewoners) in combinatie met handhaving
- film die de kwaliteiten van het gebied toont bijvoorbeeld door een boswachter;
- uitwisselen van informatie tussen Natuurmonumenten en ondernemers.

Acties:

- Het opstellen van een kernboodschap/ standaardtekst over het gebied de Wijde Blik.
- Uitdragers van deze boodschap benaderen.
Gastheerschap opzetten in overleg met Natuurmonumenten, ondernemers, gemeente bewoners: onderdeel hiervan is een training (op maat maken van bestaande training).
- Filmpje maken dat tot de verbeelding spreekt.
- Uitwisselen van informatie.

De provincie, gemeente en natuurmonumenten hebben aangegeven hierin gezamenlijke te willen optrekken/faciliteren.

Kwaliteitsverbetering

Hoe kunnen we “echte natuurwaarde herstellen”, de “kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren”. De combinatie van natuur, stilte en rust begint volgens deze groep een zeldzaamheid te worden, met name in de Randstad. Door herstel van deze kernwaarden kan een sterk concept voor toerisme ontstaan/blijven bestaan. Het bijzondere karakter van de Wijde Blik, daar wil men zuinig op zijn. Hoe kunnen we de kwaliteiten van het gebied versterken?

In de groep (met daarin onder meer mevrouw E. Krommendijk (NMF), de heer H. Rijsterborgh (watersportverbond), de heer H. van der Laan (jachthaven Kortenhoef), de heer J. van de Winden (Ecology research & consultancy)) is nagedacht over de kwaliteiten (volstaan de bestaande faciliteiten of moeten de faciliteiten worden uitgebreid?). Deze groep kwam tot de conclusie dat zij preciezer inzicht moeten krijgen wat de kwaliteiten zijn om tot concrete uitwerking van verbeterpunten te kunnen komen.

Acties:

- Kwaliteiten concretiseren in een stuurgroep en daaraan verbeteracties hangen.

Evenement ter promotie van het gebied

Deze groep (met daarin onder meer mevrouw W. Sandberg (betrokken bewoner), de heer T. Maris (betrokken bewoner en ondernemer) en de heer M. Laeven (provincie NH/Sweco) en de heer L. Welter (gemeente Wijdmeren) dacht bij het organiseren van een evenement aan rondleidingen door Natuurmonumenten, onder meer om bewustwording te creëren.

Daarnaast ontstaat het idee voor een akoestisch concert (of een Silent disco) om juist ook de kwaliteit van stilte en rust te benadrukken.

Verder het organiseren van een openlucht bioscoopavond, pop-up picknicks of een evenement met vlonders op het water.

Evenementen zouden gekoppeld kunnen worden aan een belangrijk moment in de natuur bijvoorbeeld “de komst van de gans” of “midzomernacht” of de seizoenen.

Het doel van de evenementen is mensen te laten zien dat dit kan met respect voor stilte en natuur. Het is bedoeld om de stilte te beleven = stilte als product van de Wijde Blik. Het publiek komt uit de regio: per boot, fiets of te voet.

Bij de organisatie van een evenement zijn verschillende partijen nodig, zoals:

- handhavers,
- vergunningverleners,
- natuurmonumenten,
- Stichting,
- Gemeente,
- ondernemers.

De “Amsterdam City Lakes” zoals gepromoot wordt door de gemeente Amsterdam lijkt geen gewenste ontwikkeling.

Acties:

- Verder brainstormen over organisatie van een evenement en de gewenste partijen bij elkaar halen.

Conclusie

De conclusie is dat een aantal zaken verder uitgewerkt kunnen worden door de gebiedspartners die bijdragen aan het meer beleefbaar maken van de Wijde Blik, het versterken van de kwaliteiten in het gebied en een bijdrage kunnen leveren aan het behouden van het gebied als Oase gebied.

Vervolg

Afgesproken met belanghebbenden is dat een verslag wordt opgesteld van deze tweede Stiltetafel rondom de Wijde Blik. De inhoud van deze bijeenkomst is terug te lezen in dit verslag. Initieel was het de bedoeling na de tweede Stiltetafel een volgende informatieavond te organiseren. Als een dergelijke bijeenkomst gaat plaatsvinden (indien daar noodzaak toe is) legt de Provincie Noord Holland graag de faciliterende rol neer bij de gemeente.

Parallel loopt het traject van de Omgevingsvisie Noord-Holland en de actualisatie van het stiltegebieden beleid. De mogelijkheid om het stiltegebied te herbegrenzen en/of andere maatregelen worden in dit spoor verder uitgewerkt.

Bijlage

Presentatie(s)

Memo

memonummer 00
 datum 7 mei 2018
 aan M. Touber Provincie Noord-Holland
 van K. Bink Antea Group
 kopie L. Bijvoet Antea Group
 projectnr. 0431447.00
 betreft Verslag stiltetafel Bovenkerkerpolder

Inleiding

Op 19 april 2018 heeft, middenin het gebied, bij restaurant 'Boerin en de kok', de Stiltetafel Bovenkerkerpolder plaatsgevonden. Hierbij waren verschillende belanghebbenden uit het gebied, overheden en vertegenwoordigers van belangenorganisaties aanwezig.

Aanleiding voor de organisatie van deze stiltetafel is een herijking van het stiltegebiedenbeleid van de provincie Noord-Holland, waarbij een onderverdeling in Top-gebieden en Oase-gebieden is voorgesteld. Stiltegebied Bovenkerkerpolder voldoet op dit moment, als één van drie stiltegebieden in de provincie, niet aan de criteria om aangemerkt te blijven als stiltegebied (Oase-gebied). Het eindrapport van NMF 'Versterking stiltegebieden beleid Noord-Holland' beschrijft dat het belang van stilte hier onder druk staat en dat het gebied bovendien geen grote natuurwaarde zou hebben en ook niet (voor zover bekend) veel wordt bezocht en gewaardeerd.

De provincie hecht veel waarde aan de stiltegebieden en heeft deze stiltetafel opgezet om gebiedsgericht te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de Bovenkerkerpolder op het niveau van Oase-gebied te krijgen en behouden.

Doel van de stiltetafel: Met de belanghebbenden bekijken welke oplossingen denkbaar zijn om de Bovenkerkerpolder weer op het niveau van Oase-gebied te krijgen, zodanig dat dit handhaafbaar en uitvoerbaar is.

Programma*

	Stiltetafel Bovenkerkerpolder Donderdag 19 april 2018 Locatie: Boerin en de kok Adres: Bovenkerkerweg 114,1188 XJ te Amstelveen
11:30 - 12:00	Inloop
12.00 - 12.10	Welkom en introductie gedeputeerde de heer Adnan Tekin
12.10 - 12.30	Presentatie beleid stiltegebieden incl. toelichting Bovenkerkerpolder
12.30 - 12.45	Doel van de bijeenkomst Kunnen we de Bovenkerkerpolder op het niveau van Oasegebied krijgen?
12.45 - 13.00	Relatie weidevogels en geluid (NMF de heer Sijas Akkerman)
13.00 - 13.30	Belangen/verwachtingen van het stiltegebied Bovenkerkerpolder
Pauze	
13.45 - 14.30	Natuurwaarden als kwaliteit Huidige situatie? Gebiedsstatus Weidevogelleefgebied- onderzoek naar NNN Mogelijkheden om de natuurwaarde van het gebied verder te versterken?
14.30 - 15.15	Recreatieve waarde Huidige situatie? Informatie uit het gebied. Bezoekersaantallen, beheer verspreid

	Mogelijkheden om te versterken?
15.15 - 15.45	Wat willen we niet in het gebied? Hoe is het toezicht in het gebied georganiseerd? Noodzaak om het toezicht te versterken? Welke partijen kunnen hier een bijdrage aanleveren?
15.45 - 16.00	Afsluiting vragen en vervolg

*Het Programma is om praktische redenen tijdens de bijeenkomst iets aangepast maar alle onderwerpen zijn wel aan de orde geweest

Stiltegebiedenbeleid algemeen

Na de opening door gedeputeerde Adnan Tekin heeft Manja Holst-Touber een korte inleiding gegeven over het stiltegebiedenbeleid. Tijdens een korte rondvraag bleek dat het merendeel van de aanwezigen zich niet bewust was van het feit dat de Bovenkerkerpolder een stiltegebied is.

Weidevogels en geluid

Sijas Akkerman van NMF heeft een presentatie gegeven over het belang van stilte voor weidevogels.

De Bovenkerkerpolder is een belangrijk weidevogelgebied. Vliegverkeer zorgt in dit gebied echter voor een geluidsbelasting van boven de 50 dB(A). Onderzoek wijst uit dat geluid effect heeft op het gedrag van weidevogels. Zo kan chronische geluidsbelasting signalen maskeren en daarmee de communicatie tussen vogels verslechteren. Impulsgeluiden kunnen daarnaast schrik- en vluchtreacties veroorzaken bij weidevogels. De effecten op de populaties zijn rondom gedragseffecten grotendeels bekend. Met betrekking tot fysiologische effecten en gehoorbeschadiging zijn de effecten op populaties niet bekend of onzeker.

De conclusie van het onderzoek luidt dat stiltegebieden bijdragen aan gezonde populaties weidevogels. Beperking van geluid is daarom van belang voor goede leefomstandigheden voor de weidevogels.

De presentatie is als bijlage bijgevoegd.

Belangen van aanwezigen

Na de inleidende presentaties hebben de aanwezigen hun rol en belang bij het stiltegebied op een formulier genoteerd. Eenieder werd kort in de gelegenheid gesteld zijn/haar belang toe te lichten. Tijdens de stiltetafel was een gemengd gezelschap aanwezig. Hieronder volgt een lijst van de verschillende achtergronden.

- Agrarisch Collectief Noord-Holland zuid;
- Agrarische Natuur Vereniging, voorzitter tevens agrariër vanuit de melkveehouderij;
- Dorpsraad Nes aan de Amstel;
- Gemeente Amstelveen;
- Gemeente Uithoorn;
- Groengebied Amstelland, een samenwerkingsverband;
- KNNV Amsterdam (koninklijke vereniging voor veldbiologie);
- NMF;
- Ondernemersvereniging Amstelgoed, vertegenwoordiger;
- Provincie Noord-Holland;
- RUDNHN;
- Stichting Beschermers Amstelland, beschermers van het Amstelland;
- Stichting Duurzaam Agrarisch Natuurbeheer (DAN);
- Vogelbescherming;
- Vrienden van M.L. Kingpark, VTP Amstelglorie.

De belangen van de aanwezigen lopen uiteen. Verschillende deelnemers van de stiltetafel gaven aan aanwezig te zijn om informatie op te halen over het gebied de Bovenkerkerpolder. Daarnaast zijn de genoemde belangen te groeperen in een aantal kernonderwerpen. Hieronder een overzicht van de genoemde belangen.

- **Weidevogels**

Het behoud van de weidevogels is een veelgenoemd belang. De Vogelbescherming en de agrarische verenigingen ANV en DAN pleiten voor behoud van de weidevogels. Daarnaast bestaat veel aandacht voor uitbreiding van het weidevogelgebied in de vorm van de weidevogelboulevard.

- **Duurzaamheid**

Aanwezigen noemen duurzaamheid en het belang om aandacht te besteden aan duurzaamheid in het gebied. Het gaat dan om duurzaam agrarisch natuurbeheer. Hierbij hoort volgens de aanwezige agrariër een balans tussen natuur en economie; een goed inkomen voor de beheerders van het gebied (de agrariërs) zodat de toekomst bestendiger is.

- **Natuur**

Het handhaven van het groene en open karakter van het gebied is belangrijk onder de aanwezigen. Zo merkt de gemeente Amstelveen op géén stedelijke ontwikkeling te willen in dit gebied. Het behoud van de open groene waarde is ook voor de dorpsraad Nes aan de Amstel en de Stichting beschermers van Amstelland genoemd als belang. De beschermers van Amstelland hopen ook via het stiltegebiedenbeleid meer steun voor natuurontwikkeling te krijgen. NMF noemt verder een gezonde leefomgeving.

- **Recreatie**

De vertegenwoordiger van de ondernemersvereniging wil graag inzicht in de mogelijkheden voor recreatie en toerisme. Hij wil daarin de belangen van ondernemers behartigen. De aanwezige gemeenten vinden recreatiemogelijkheden voor diens inwoners belangrijk.

- **Handhaafbaar en toetsbaar beleid**

Voor de vergunningverleners van de RUDNHN is, in het kader van de ontheffing verlening, beleid en handhaving van belang. Aandachtspunt hierbij is draagvlak en kennisoverdracht. Hierbij wordt ook een integrale aanpak genoemd, vooral gelet op natuur.

Interactief gedeelte

Na een korte pauze is er in twee groepen aan de slag gegaan om allereerst de natuurwaarden en daarna de recreatieve waarden van het gebied te benoemen. De resultaten van deze twee tafels zijn met elkaar gedeeld en hieronder opgenomen.

Natuurwaarden

In het eindrapport van NMF 'Versterking stiltegebiedenbeleid Noord-Holland' zijn naast stilte andere beleidsvelden meegenomen als te hanteren criteria bij de opsplitsing tussen top- en oase-gebieden. Een van de criteria voor de analyse van de stiltegebieden is de natuurwaarde van het gebied.

Tijdens de stiltetafel is gevraagd wat de huidige status is van de natuurwaarden in de Bovenkerkerpolder en hoe deze versterkt kunnen worden.

Onder de huidige kwaliteiten kwamen de onderstaande waarden naar voren.

- Agrarisch;
- Argus-vlinder;
- Bloemrijke berm;
- Bodemleven;
- Kruidenrijk grasland;
- Natuurlijke oevers;
- Natuurverbindingen;
- Oase van rust;
- Openheid;
- Waterberging;
- Waterkwaliteit;

- Weidevogels en weidevogelboulevard.

Volgens de aanwezigen hebben agrariërs een belangrijke rol in het natuurbeheer in de Bovenkerkerpolder. Het is belangrijk deze inzet ook in de toekomst van de landbouw te behouden, maar hierop bestaat geen garantie. Volgens de aanwezigen zou een van de speerpunten moeten zijn het aantrekkelijk(er) maken van natuurvriendelijk boeren. Het moet namelijk wel economisch draagbaar zijn. Natuurwinst zou ook makkelijker te behalen zijn als de grondeigendommen in handen liggen van bijvoorbeeld de provincie in plaats van bij projectontwikkelaars die nu de grond (tegen hoge kosten) verpachten.

De aanwezigen willen daarnaast van zoveel mogelijk hectare agrarische grond NNN natuurgebied maken. Het vergroten van de natuurwaarde van het gebied gebeurt ook door de realisatie van de weidevogelboulevard, natuurvriendelijke oevers en kruidenrijk grasland.

Om verdere natuurwinst te behalen is onderzoek naar vleermuizen genoemd. Wat is er aan soorten vleermuizen en hoe worden die gewaardeerd binnen de huidige natuurwaarde? Daarnaast geldt ook het bodemleven als een grote bron aan soorten.

Boodschap van de aanwezigen is de natuur te waarderen op de soorten die bij deze agrarische natuur horen. Als je op die manier naar de Bovenkerkerpolder kijkt, bestaat reeds een hoge natuurwaarde. De aanwezige soorten zijn namelijk erg bijzonder op zich. De weidevogels zijn relatief zeldzaam en bevinden zich hier in de Bovenkerkerpolder. Dus focus op hetgeen er is.

Recreatieve waarden

In het eindrapport van NMF 'Versterking stiltegebiedenbeleid Noord-Holland' zijn naast stilte andere beleidsvelden meegenomen als te hanteren criteria bij de opsplitsing tussen top- en oase-gebieden. Deze criteria voor de analyse van de stiltegebieden zijn bezoekersaantallen en waardering van het gebied.

De belanghebbenden ervaren geen spanningsveld tussen toerisme/recreatie en natuur. De huidige recreatieve waarde vond men voldoende. Er zijn fiets- en wandelpaden en er worden rondleidingen en excursies georganiseerd. Aan de randen van het gebied zijn ook recreatieve mogelijkheden. Om de recreatie een boost te geven zijn enkele handvatten genoemd.

- doelgroep

Keuze om de huidige bestaande doelgroep te versterken of de doelgroep te vergroten?

- bekendheid/communicatie

Bekendheid van het gebied vergroten door meer gebruik te maken van informatievoorziening door bijvoorbeeld in gemeentelijke VVV-kantoren het gebied te promoten. De historie van het gebied kan terugkomen via informatieborden of in de vorm van gedichten welke men in stilte kan lezen. De jaarlijkse Amstelland-dag is een populair evenement in het gebied. Daarnaast zijn er kaasboerderijen, het 'Beloofde varkensland' en vogelkijkhutten aanwezig in het gebied.

- bereikbaarheid/toegankelijkheid

Er zijn fiets- en wandelpaden maar bijvoorbeeld bereikbaarheid per boot of OV mag verbeterd worden.

- horeca

Aan de randen van het gebied zouden horecagelegenheden mogelijk kunnen worden ingezet om het gebied aantrekkelijker te maken.

- educatie

Er worden reeds rondleidingen en excursies gehouden in het gebied maar deze mogelijkheid kan meer benut worden.

Conclusie

In tegenstelling tot hetgeen in het eindrapport van NMF staat worden de natuurwaarden in de Bovenkerkerpolder door de deelnemers als hoog aangemerkt. Dit komt met name door de aanwezigheid van de bijzondere weidevogels, de weidevogelboulevard en het agrarisch natuurbeheer. Minder belang wordt gehecht aan de aantallen soorten maar des te meer belang aan de hoge kwaliteit van de aanwezige soorten.

Voor de beleefbaarheid (bezoekersaantallen en waardering) van het gebied zien zij wel enige mogelijkheden. Er kan horeca worden toegevoegd aan de rand van het gebied en de bereikbaarheid kan worden vergroot door bijvoorbeeld openbaar vervoer toe te voegen. Educatie kan meer worden benut zodat het de Bovenkerkerpolder meer bezoekers krijgt.

Gebleken is bovendien dat handhaving in de Bovenkerkerpolder geen groot probleem is, omdat er geen sprake is van overtredingen van het PMV (af en toe brommers en loslopende honden).

Vervolg

Tijdens de afsluiting van de stiltetafel is het Manifest van de beschermers van het Amstelland genoemd. De beschermers van Amstelland, manifestondertekenaars, hebben reeds werkgroepen gevormd om onder meer het gebied de Bovenkerkerpolder te beschermen.

Met name de werkgroepen 1, 4 en 5 uit onderstaande lijst kunnen geschikt zijn voor verdere uitwerking van het stiltegebieden beleid. Belangrijk is dat de beschermers van het Amstelland allen vrijwilligers zijn. De provincie Noord-Holland dient hen te faciliteren in de nadere uitwerking van het stiltegebiedenbeleid.

Wergroepen Beschermers Amstelland

1. Aantrekkelijk landschap met duurzaam vogelbeheer;
2. Duurzame en vitale landbouw;
3. Streekproducten;
4. Extensieve recreatie;
5. Maatschappelijk draagvlak en educatie;
6. Planologische bescherming.

Parallel aan deze stiltetafel loopt het traject van de Omgevingsvisie Noord-Holland. In dat traject wordt gekeken naar de wijze waarop het stiltegebiedenbeleid wordt gedifferentieerd en een plek krijgt in de Omgevingsvisie.

Bijlagen

Presentatie 19 april 2018
Presentatie NMF Weidevogels

Memo

memonummer
datum 24 augustus 2018
aan Manja Touber Provincie Noord-Holland
van K. Bink Antea Group
kopie L. Bijvoet Antea Group
project Organiseren stiltetafels en strategisch voorstel stiltebeleid Provincie Noord-Holland
projectnr. 0431447.00
betreft Stiltetafel Grootslag West

Inleiding

Na een welkomstwoord door gedeputeerde Adnan Tekin en een inleidende presentatie over de Stiltegebieden, het stiltegebiedenbeleid van de provincie Noord-Holland en een korte blik op de ontwikkelingen in het gebied Grootslag werd het doel van de bijeenkomst aangegeven. Omdat Grootslag West niet aan de criteria voor stiltegebieden (met name vanwege geluidsbelasting van de N302, onvoldoende recreatieve waarde en onvoldoende natuurwaarde) voldoet is het gebied in het rapport van Natuur en Milieufederatie als een “te heroverwegen gebied” aangemerkt. De Stiltetafel wordt gebruikt om allereerst te toetsen of dit werkelijk zo is.

Het doel van de Stiltetafel is om met belanghebbenden uit het gebied te bekijken welke oplossingen denkbaar zijn en of het mogelijk/wenselijk is om het Grootslag West weer op het kwaliteitsniveau van ten minste oasegebied te krijgen. Kan dit gebied als Stiltegebied gehandhaafd worden? Zodanig dat dit handhaafbaar en uitvoerbaar is. De provincie heeft gekozen voor de insteek van de Stiltetafel om de gebiedspartijen te horen en samen met deze partijen de koers te bepalen.

De vragen die tijdens deze stilte tafel aan de orde komen zijn:

1. Wordt er inderdaad weinig gebruik gemaakt van het gebied?
2. Zijn de natuurwaarden wellicht hoger dan aangegeven in het rapport van NMF.?
3. Kan verstoring door geluid van de N302 verminderd worden, of wordt het geluid al minder door de aanleg van de Westfrisia weg?

Programma

Na het welkomstwoord van de gedeputeerde en de presentatie van Manja Touber (pl stiltegebieden) wordt het volgende programma doorlopen:

Er wordt gekeken naar de belangen van de stakeholders/gebiedspartijen ten aanzien van het stiltegebied Grootslag-West.

Daarna worden de ontwikkelingen in en rond het Stiltegebied Grootslag West bekeken.

Vervolgens de waarde van het gebied/maatregelen ter verbetering van het gebied (Stilte Recreatie, Natuur, Anders)

De vraag: ‘wat willen we niet in het gebied?’ wordt beantwoord. Is het toezicht in het gebied georganiseerd?

Noodzaak om het toezicht te versterken? Welke partijen kunnen hier een bijdrage aanleveren?

Om 16.30 wordt er afgesloten en het vervolg op deze bijeenkomst toegelicht?

Stiltegebieden beleid algemeen

Manja Touber van de provincie Noord-Holland heeft een presentatie gegeven over stiltegebieden(-beleid) in het algemeen waarna zij inzoomde op het gebied Grootslag (West). Ongeveer de helft van de aanwezigen was zich reeds bewust van het feit dat het Grootslag West een stiltegebied is. Het stiltegebied heeft hier meer bekendheid dan bijvoorbeeld het geval bleek bij de “te heroverwegen gebieden” De Wijde Blik en Bovenkerkerpolder. Tijdens de presentatie werden al enkele vragen gesteld. Hieronder een greep van hetgeen plenair is besproken.

Er bleek verwarring te bestaan over het begrip “te heroverwegen gebied”. Het was voor sommigen onduidelijk of de “te heroverwegen gebieden” nu wel of geen stiltegebieden zijn. Uitgelegd is dat door NMF een differentiatie is voorgesteld in de gebieden van Top-stiltegebieden, Oasegebieden en te heroverwegen stiltegebieden. De wens van de provincie is om zoveel mogelijk stiltegebieden te behouden.

Een agrariër onder het gezelschap vroeg zich af, nu het stiltegebied mede voor de rustzoekende recreant is bedoeld, deze recreant ook kan mee betalen aan het gebied? Bovendien is voor de agrariër van belang bij de keuze voor Stiltegebieden of dit effect heeft op een verruiming van de glastuinbouw? Gaan natuur en de agrarische sector wel samen. Meneer is van mening dat veel zaken ten koste gaan van het tuinderschap. Uit eigen ervaring wordt verteld dat de noodzaak tot het verjagen van wild toeneemt en dat dit een kostbare aangelegenheid is. Ook andere aanwezigen beamen dat het wildbeheer (ganzen) uit de hand loopt. De gedeputeerde heeft hierop geantwoord van mening te zijn dat natuur en landbouw wel degelijk samengaan.

Ook het onderwerp van de vrijstellingen (voor de land- en tuinbouw) en ontheffingen is aan bod gekomen. Deze ontheffingen worden verleend door het RUDNHN en hieraan kunnen ook voorwaarden worden gesteld. In de presentatie kwamen ook de georganiseerde motortochten voorbij, welke moeilijk te handhaven zijn vanwege de factor dat deze tochten “georganiseerd” moeten zijn. Dit blijkt in de praktijk moeilijk aantoonbaar. Een bewoner van het gebied Grootslag Oost gaf aan dit wel te herkennen en hiervan overlast te ervaren.

Aanwezigen zijn verbaasd dat de cijfers over de belevingswaarde zo slecht zijn uitgekomen. De indruk bestaat dat van het gebied veel gebruik wordt gemaakt door recreanten, zowel wandelaars als fietsers en vaarrecreatie. Het recreatieschap Westfriesland zegt dat dit slechts een momentopname kan zijn. De reden dat het bezoekersaantal in het gebied laag is, kan ermee te maken hebben dat individuele bezoekersaantallen worden geteld en herhaalde bezoeken niet herhaald worden meegeteld. Een deelnemer van de stiltetafel oppert dat hoe minder bezoekers, des te meer stilte betekent. Maar voor de waardering van het stiltegebied is de beleving van het gebied ook van belang. Tegelijkertijd is aangegeven dat er weinig bezoekers zijn omdat het gebied slecht toegankelijk is vanwege de slechte staat van onderhoud en beheer van het gebied door Staatsbosbeheer. Onder meer het recreatieschap ziet hier graag een kwaliteitsslag plaatsvinden.

Ook is gevraagd naar de verhouding tot de Omgevingswet en hoe de omgevingswet neerdaalt bij gemeenten. Het stiltegebiedenbeleid krijgt een plek in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. De provincie organiseert bijeenkomsten over de omgevingswet.

Rol en belangen

Aanwezigen bij deze Stiltetafel waren de RUDNHN, het Westfries Genootschap, de Natuur en Milieu Federatie (NMF), Land- en tuinbouw organisatie (LTO), ambtenaren van provincie en gemeenten (SED organisatie en Medemblik), wethouders van Medemblik en Stede Broec, Recreatieschap Westfriesland, initiatiefnemers van een bezoekerscentrum aan de rand van het gebied, agrariërs tevens bewoners van het gebied, bestuurder van de buurtvereniging Oosterdijs Belang, gesitueerd in het stiltegebied Grootslag-Oost, werknemer van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, enkele statenleden en gemeenteraadsleden. Daarnaast was een journalist van het Noord-Hollands dagblad aanwezig en een communicatie medewerker van de provincie. In totaal waren er ruim 30 aanwezigen.

De deelnemers aan de Stiltetafel hadden verschillende belangen. Hieronder een opsomming van hetgeen in de ronde “rol en belangen” genoemd werd.

- Ambities van het gebied, meer dan stiltegebied;
- Belangen van de agrarische sector behartigen;
- Belangen van de recreatieve sector behartigen (camping, blotevoeten pad, laarzenpad) Hoe kan het oasegebied ten gunste komen van de recreant?;
- Belangen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (schoon en voldoende water, dijken);
- Belang als natuurliefhebber;
- Belangenafweging tussen milieu, recreatie en bewoners;
- Cultuurhistorie;
- Communicatief belang in preventie, handhaving en beleid;
- Duurzaamheid;
- Gezondheid;

- Informatie ophalen;
- Inzicht krijgen in de doelen van de provincie;
- Overleg tussen gemeenten en provincie;
- Privé grondbezit;
- Samengaan van belangen zoals natuur en agrarische productie, natuur en landbouw in harmonie;
- Stilte en duisternis;
- Stiltegebiedenbeleid overeind houden;
- Tegengaan van de verwaarlozing van het gebied;
- Woonachtig en werkzaam in het gebied;
- Zoektocht naar verbinding natuur, bedrijvigheid en educatie.

Voor de meeste deelnemers is een goede afweging van belangen het meest belangrijk. Zowel de economische, recreatieve en natuurbelangen zijn genoemd. De vraag is of deze belangen allemaal samen kunnen gaan in één gebied. De agrarische sector wil niet dat de agrarische bedrijfsvoering door het Stiltegebied wordt belemmerd. Dat zou kunnen gebeuren als er bijvoorbeeld niet meer gejaagd of verjaagd mag worden in het gebied of als het gebruik van bepaalde machines of uitbreiding van de bedrijfsvoering door het Stiltegebiedenbeleid wordt verboden. Daarnaast is het voor het Recreatieschap Westfriesland van belang dat het gebied goed benut kan worden door recreanten zowel per fiets, te voet als per boot. LTO staat voor de agrarische sector maar vindt natuur ook van belang. Helaas was Staatsbosbeheer niet aanwezig, ze zijn eigenaar en beheerder van een deel van het gebied.

Ontwikkelingen

Er is tijdens de inleidende presentatie kort stil gestaan bij de ontwikkelingen in en om het gebied. Hierna is tijdens het interactieve gedeelte van de stiltetafel opnieuw aan de deelnemers gevraagd wat de belangrijkste ontwikkelingen zijn in het gebied en of er nog ontwikkelingen onbesproken zijn. Hieronder volgt een opsomming van de ontwikkelingen die genoemd zijn.

- Agrarisch business centrum (buiten het gebied);
- Bedrijfsmatigheid neemt toe, infrastructuur is hier niet op berekend;
- Bezoekerscentrum aan de Tolweg, rand van het gebied, om mensen te informeren en ook kinderen meer in aanraking te laten komen met het gebied;
- Bodem meer kwaliteit geven;
- Evenementen buiten het gebied lijken toe te nemen en veroorzaken geluidsoverlast;
- Glastuinbouwkassen, ook meer groente;
- Ontsluiting N302 en eventuele ontwikkelingen zoals bijv. stilasfalt;
- Recreatieschap Westfriesland heeft namens de gemeenten een subsidieaanvraag lopen bij de provincie om de vaarroutes te verbeteren;
- Recreatievraag neemt toe, meer recreatieve vaart door de polders en weinig handhaving op geluidsbelasting;
- Structuurvisie LTO West Friesland;
- Structuurschets West Friesland;
- Schapenboerderij die biologisch schapenmelkjes verkoopt;
- Vogels zijn in conflict met de toenemende recreatie;
- Waterberging;
- Westfrieslandse weg;
- Wild neemt toe als het natuur toeneemt;
- Zorgboerderij welke fruit kweekt.

De vraag werd gesteld waar het ophoudt met de ontwikkelingen in het gebied?

Belangrijke ontwikkelingen zijn de veranderingen in de agrarische sector naar grotere bedrijven die ook verpakken en transport doen van het product en de ontwikkeling van de bollenbroeierijen. Het gebied ten noorden van het Stiltegebied is vol gebouwd met glastuinbouwkassen. Hier is geen ruimte voor verdere uitbreiding. Vanuit de structuurschets West-Friesland en ook bevestigd door de SED gemeente is het Grootslag-West aangewezen als

experimenteer gebied. Werkvoertuigen worden steeds groter (de huidige wegen zijn hier niet altijd geschikt voor) maar de voertuigen worden wel stiller.

Daarnaast speelt de Westfrieslandse weg, die is omgelegd waardoor mogelijk minder verkeer over de N302 gaat rijden (dat zal binnenkort geëvalueerd worden).

Er is veel vaarverkeer (recreatief) door het gebied.

Er zijn veel ganzen, er lijkt een toename te zijn van ganzen in het gebied, wat als negatief wordt gezien door agrariërs in het gebied.

Er loopt een vergunningsaanvraag voor een bezoekerscentrum aan de Tolweg aan de rand van het Stillegebied.

Er is (al iets langer geleden) waterberging gerealiseerd binnen het Grootslag West.

Het terrein van Staatsbosbeheer wordt slecht onderhouden en is (daardoor) slecht toegankelijk.

Waarde van het Grootslag West

Daarna is de aanwezigen gevraagd naar de waarde van het gebied Grootslag West. Wat zijn de huidige waarden van het gebied gelet op agrarische, natuur, recreatie en landschapswaarden. De tafels leverden een grote input aan waarden van het gebied welke hieronder opgesomd staan weergegeven.

- Aangrenzende natuur;
- Agri-business;
- Agrarische polder, gebied wordt onderhouden door de agrariërs;
- Biodiversiteit in land- en tuinbouwgebied;
- Cultuurhistorische waarde (de Weele, zichtbare dijkdoorbraken van vroeger, verkaveling van de percelen);
- Economische waarde;
- Innovatief gebied (bijvoorbeeld Orion);
- Insecten;
- Landbouwwaarde;
- Leefbaarheid van het gebied, buffer tussen stedelijk en kassengebied;
- Luchtkwaliteit (uit onderzoeken blijkt dat deze goed is, zo wordt dit ook ervaren);
- Natuurwaarde (NNN-gebied, 175 soorten vogels, veel vissen en exoten daarnaast de patronen in het landschap, afwisseling en openheid);
- Recreatieve waarde voor eigen bewoners en mensen van daarbuiten (vaar-, fiets- en wandelroutes);
- Stille;
- Vistoerisme;
- Vogels;
- Waterbergingsgebied;
- Waterkering, oude dijk.

De waarde van het gebied vertaalt zich naar goede visstand (er vindt vistoerisme plaats, er komen zelfs buitenlandse sport/recreatieve vissers naar dit gebied), hoge biodiversiteit (hiervoor zijn niet direct bronnen), veel gebruikers vooral door bootjes en fietsers (maar omdat het gebied slecht toegankelijk is door slecht beheer van Staatsbosbeheer wordt niet heel het gebied benut), het gebied is cultuurhistorisch waardevol (oude dijk, zichtbare vroegere dijkdoorbraken, oude verkaveling en slotenpatronen), waterberging, rust aan de randen en natuur aan de randen van het gebied, bollenbroeierijen in het gebied (agrarische en ook economische waarde van het gebied), er is voor recreatie ook bijvoorbeeld een biologische schapenboerderij aanwezig welke schapenmelkjes verkoopt, een deel van het gebied aan de noordzijde is aangewezen als NNN gebied (de Weele). Het gebied wordt vooral gebruikt door agrarische ondernemers en door bezoekers vanuit de omliggende woonwijken(en).

In het verleden is een onderzoek geweest naar de bezoekersaantallen van de recreatiegebieden in Westfriesland. Het Streekbos had veruit de meeste bezoekers en van die bezoekers kwamen de meeste uit de gemeente Hoorn. De bezoekers aantallen van de fiets en wandelpaden in het stillegebied zullen daar niet ver van afwijken. Karel Schoemaker van directeur van het RSW bevestigde dit onderzoek.

Suggesties om waarde te vergroten

Verlagen van de geluidsbelasting:

- Handhaving op geluidsoverlast;
- Praktische regels opstellen;
- Sociale controle.

Vergroten van de natuurwaarde:

- Bijdrage aan beheer van het gebied, eventueel beheerderschap van Staatsbosbeheer overdragen;
- Diversiteit in het gebied behouden;
- Herbegrenzen van het stiltegebied, natuurranden en eventueel het Streekbos erbij betrekken;
- Natuurranden versterken.

Vergroten van recreatieve waarde:

- Brochure uitbrengen over het Stiltegebied om bezoekers te trekken;
- Communicatie, op communicatief gebied te winnen aan bewustwording over de Grootslag West;
- Innovaties inzetten, innovatie kan ook toerisme trekken;
- Subsidies, zie Friesland als een voorbeeld, pak verbetering groter aan om meer kans te maken op Europese subsidies. Daarnaast krijgt het recreatieschap op dit moment geen subsidie terwijl dat in andere provincies wel zo zou zijn;
- Vaarroutes uitbreiden, uniek gebied benutten, ook kleine rondjes mogelijk maken en verbinding met de nieuwbouwwijken dit neemt drukte op de bestaande ontsluiting weg;
- Verbeteren van de toegankelijkheid voor fietsers en auto's door het plaatsen van wegbewijzeringsborden.

Het waarom en het doel van behoud van het Stiltegebied

Tot slot is gediscussieerd waarom dit gebied Stiltegebied is en of het wenselijk is om dit gebied als Stiltegebied te behouden. De insteek van de provincie is om het Stiltegebied te behouden als gebied dat voor mens en natuur rust betekent in een steeds drukker en stressvol wordende leefomgeving. De bovengenoemde waarden worden door alle deelnemers onderschreven.

Een aantal aanwezigen ziet de meerwaarde in het benoemen van het Stiltegebied uit het oogpunt van bescherming van het gebied:

- tegen bebouwing (behoud van een buffer tussen woonwijk en kassengebied),
- als gebied waar omwonenden rust kunnen ervaren en
- de aanwezige natuurwaarden.

Bovendien kan het Stiltegebied gebruikt worden bij communicatie over het gebied (selling point). Mogelijk kan de benoeming als Stiltegebied bijdragen aan het krijgen van geld voor beheer en onderhoud en als argument voor het aanleggen van stil asfalt op de N302.

Een aantal aanwezigen vraagt zich af of het zijn van een Stiltegebied de manier is om deze waarden te behouden. Een aantal van de aanwezigen vraagt zich af of je nog wel van een Stiltegebied kunt spreken met alle vrijstellingen voor agrarische sector en ontheffingen en het wegverkeer. Bij afname van geluid van de N302 door bijvoorbeeld stilasfalt en minder verkeer leidt het volgens sommigen nog niet tot het gewenste resultaat omdat voor de agrarische sector al vrijstelling bestaat.

Daarnaast kan het NNN en bijvoorbeeld een bestemmingsplan zorgdragen voor bescherming van een aantal genoemde waarden. Verder vraagt men zich af of de gebruiker het van belang vindt dat dit gebied een Stiltegebied is. Men is bang dat het predicaat Stiltegebied allerlei ontwikkelingen in de weg staat.

Conclusie en vervolg

Conclusie luidt dat de geluidsbelasting met name vanwege de N302 bestaat. Hierin vindt mogelijk verandering plaats gelet op de Westfrisiaweg en de eventuele aanleg van stilasfalt of geluidswallen. De recreatieve waarde en belevingswaarde van het gebied is volgens de aanwezigen hoog. Dit geldt ook voor de aanwezige natuurwaarden in het gebied. Daarnaast kent het gebied een grote agrarische waarde.

Het is belangrijk om in kaart te brengen wat de voor- en nadelen zijn van een Stiltegebied. Onder de aanwezigen

waren een aantal kritische deelnemers die de meerwaarde van het stiltegebied niet inzien. Er werd geconcludeerd dat het goed zou zijn om de gebruikers van het gebied te informeren en wellicht een informatiebijeenkomst te organiseren. Met Staatsbosbeheer wordt nog een aparte afspraak gemaakt. Eventueel kan indien behoefte is vanuit de gemeente een bestuurlijke tafel georganiseerd worden.

Informatieavond 4 juli 18.00

Tijdens de informatieavond waren ongeveer 30 belangstellenden aanwezig. Gedeputeerde Adnan Tekin opende de vergadering en hij gaf aan wat het doel is van deze bijeenkomst. Hij wil weten of de 3 zogenaamde 'restgebieden' nog op het niveau van Oasegebied gekregen kunnen worden en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Deze informatieavond is georganiseerd omdat het belangrijk is dat ook de gebruikers van het gebied gehoord worden en omdat tijdens de stiltetafel wat verschillende geluiden werden gehoord over het belang van het stiltegebied (zoals beschreven in bovenstaand verslag).

Manja Toubert gaf daarna een algemene inleidende presentatie over het stiltebeleid, de criteria voor stiltegebieden en de voorliggende opdracht waarna Liesbeth Bijvoet een toelichting gaf op de uitkomst van de stiltetafel van 16 mei jl.

Het gebied is een 'restgebied' omdat de geluidsbelasting van het gebied op de N302 te hoog is. Daarnaast wordt de recreatieve waarde niet hoog gewaardeerd omdat het gebied niet heel goed bezocht wordt de natuurwaarden van het gebied niet hoog gewaardeerd.

De bijeenkomst leverde een levendige discussie op waar nog een aantal waardevolle punten kunnen worden toegevoegd aan de uitkomst van de eerder gehouden stilte tafel. Ook Staatsbosbeheer, aanwezig bij deze bijeenkomst, heeft een toelichting gegeven over het beheer van het gebied. Daarnaast hebben de aanwezigen de gelegenheid gekregen middels een (enquête)formulier nog reactie te geven. Hiervan zijn er op 9 juli een drietal binnengekomen. De opmerkingen zijn vermeld in het verslag.

Aanvullingen en opmerkingen

Er is een langlopende inventarisatie gedaan door de KNNV in de Lutjebroekerweel in opdracht van SBB. De KNNV zal het rapport opsturen. Het rapport zal meer inzicht geven in de biodiversiteit van het gebied.

De aanwezigen geven aan dat het gebied wel degelijk goed gebruikt wordt. Het is er niet druk maar dat is maar goed ook, aldus de aanwezigen, want dat zou ten koste van de stilte gaan. Voor de bewoners van Hoogkarspel is de Weelen wandelgebied nummer 1.

SBB voert het onderhoud uit in het gebied. Er is slechts 11.000 euro per jaar beschikbaar maar daarvoor kan SBB het onderhoud uitvoeren (met name voor het maaien van de paden). Recreatieschap Westfriesland krijgt geen subsidie voor het beheer van de Provincie. Er is geen beheergebouw in de buurt. Men moet uit de locatie Schoorlse duinen komen. SBB verwacht binnenkort uitsluitsel over de subsidie aanvraag voor de vervanging van het wandelnetwerk (paden). Deze subsidie is aangevraagd door recreatieschap Westfriesland. SBB heeft het onderhoud van de paden in afwachting van de subsidie aanvraag uitgesteld.

Het onkruid op de eilandjes en de voerslag naar agrarische bedrijven waardoor de inzet van bestrijdingsmiddelen noodzakelijk is, is besproken. De eilandjes zijn echter veelal niet eigendom van SBB. De eigenaar van de eilandjes moeten hierop worden aangesproken.

De aanwezigen ervaren de nodige overlast van de boten die door het gebied varen met harde muziek en de harde muziek die aanstaat op de agrarische bedrijven (vaak op de tractoren die aanwezig zijn in het gebied). Ook worden waterscooters genoemd, en recreatievliegtuigen.

Men is van mening dat in het gebied rekening gehouden moet worden met de economische ontwikkelingen maar dat de Weele en NNN 'beschermd' moeten worden.

Er is overlast van lichtuitstoot van het kassengebied en van vliegverkeer. Vliegverkeer is echter uitgesloten net zoals agrarische activiteiten die met de bedrijfsvoering te maken hebben.

Men vindt het belangrijk dat de Weel behouden wordt binnen een stedelijke context. Ook als buffer tegen de agrarische bebouwing.

Geconstateerd wordt dat er maar weinig (officiële, gemelde) klachten zijn. Maar mensen weten ook niet dat dit een stiltegebied is. En als je het wel weet waar moet je dan naar toe met je klacht? Wie handhaaft hier?

Maatregelen en oplossingen

Er zou beter moeten worden samengewerkt tussen provincie, SBB en recreatieschap Westfriesland en HHNK.

Zou het een idee zijn om 1 meldpunt te hebben en dat klachten van daaruit worden doorgeleid? Het zou ook goed zijn als de politie frequenter op het water is, dat helpt.

Er moet beter gecommuniceerd worden over het Stiltegebied zodat men weet dat het een Stiltegebied is. Bij elke in-uitgang (minimaal 3x) zou een bord moeten komen met daarop informatie (wat mag wel/niet). Mogelijk zou het gebied herkenbaar begrensd kunnen worden.

De communicatie over en begrip voor het stiltegebied zou bevordert kunnen worden door informatie op te nemen in de wandel en vaarroute app, maar ook bij de VVV en bootjesverhuurders.

Tot slot werd nog gesproken over de gebiedsgrenzen, mogelijk kan een herschikking plaatsvinden. De huidige grenzen zijn jaren geleden zo gekozen. Voorgesteld wordt om in ieder geval de NNN binnen de grenzen van het stiltegebied te laten vallen (er zijn in het noorden een paar stukjes NNN die er nu buiten vallen). Om de agrarische bedrijven meer bewegingsvrijheid te geven kan het voorstel zijn om een deel of alle agrarische percelen te laten afvallen.

Verder waren er nog opmerkingen:

- Recreatie Westfriesland wil in het (dichtbijgelegen) Streekbos ook geen jetski's en varende disco's (is geen stiltegebied)
- Klagen helpt: een klacht over laag overvliegende helikopters van Defensie heeft ertoe geleid dat Defensie er zich nu van bewust is dat het stiltegebied is.

Bijlage(n)

- presentatie Stiltetafel Grootslag West d.d. 16 mei 2018
- presentatie Informatieavond d.d. 4 juli 2018
- 'enquêteformulier'